

Werken aan ‘Blijdschap’ in Beesel

Een onderzoek naar de realisatie van de doelen uit de visie ‘Blij in Beesel’

Onderzoeksvraag

Op welke wijze is de ambitie uit ‘Blij in Beesel’ geoperationaliseerd en wat is de doeltreffendheid, het effect hiervan (geweest)?

Normenkader

Ten aanzien van het beleid

1. Er is een door de gemeenteraad vastgesteld plan over de (gepercipieerde) rol van de lokale overheid; de relatie met inwoner, ondernemer, initiatiefnemer en de gemeente Beesel; impliciete en expliciete verwachtingen (over de rol van de gemeente of van de inwoners); rolinvulling bestuursorganen en ambtelijke organisatie; communicatie, burger- en overheidsparticipatie en kaders.

2. Er is sprake van heldere en toetsbare doelstellingen.

Ten aanzien van de uitvoering

3. De uitvoering is volgens het door de raad vastgestelde plan: de in de visie opgenomen handelswijze wordt door het bestuur en de organisatie gevolgd.

Ten aanzien van de controle

4. Er is voorzien in monitoring. Zodanig dat de gemeenteraad in staat is om de voortgang te volgen en op basis daarvan bij te sturen.

Ten aanzien van de doeltreffendheid

5. Er is sprake van een doeltreffende inzet van middelen. Dat wil zeggen dat de gekozen aanpak (in de benoemde vijf projecten) ertoe leidt dat de doelstellingen uit de visie worden gerealiseerd.

Ten aanzien van de doelmatigheid

6. Er is sprake van een balans tussen de ingezette middelen (en lasten) en resultaten. Dat wil zeggen dat er sprake is van een efficiënte inzet van mensen en middelen om de doelstellingen te halen.

Ambitie

Totstandkoming

Wij zijn initiatiefnemer van het proces ‘Blij in Beesel’. Daarbij zoeken we onze inwoners, verenigingen en bedrijven op een laagdrempelige manier op, in hun eigen woon- en werkomgeving. Input komt van onze inwoners, zonder dat wij in de opbrengst sturen. Dit doen wij bijvoorbeeld door gerichte vragen of scenario’s op te stellen. Dit levert een beeld van de gemeenschap op. Het is hún beeld en visie op onze gemeenschap. Wij committeren ons aan dat wensbeeld.

Visie is een normenkader voor gemeentelijk handelen

Daarmee is voor de gemeenteraad, het college en de organisatie een normenkader vastgesteld dat leidend is voor het gemeentelijk handelen. Deze visie is dan ook toegevoegd als toetsingskader bij de raadsvoorstellen.

Het ontbreekt aan concrete stippen op de horizon

Wat de visie mist, en die opmerking werd tijdens de raadsbehandeling gemaakt, zijn concrete stippen op de horizon.

Wat staat er in de visie?

Een achttal speerpunten wordt in de visie genoemd: **Beleven, Fijn wonen, Bedrijvig, Saamhorigheid, Dorp, Jong, Samenwerking en Gemeente in gemeenschap.**

Deze laten zich in het kort als volgt beschrijven:

Gemeente Beesel is een actieve en gezellige gemeenschap waar iedereen kan meedoen. Waarin veel te beleven valt en verenigingen een centrale rol vervullen. Saamhorig, veilig en (sociaal) betrokken. Mooie dorpen, met goede voorzieningen, ruim opgezet, schoon en in het groen. Een goed ondernemingsklimaat, veel bedrijven en weinig leegstand. Goede samenwerking met inwoners, bedrijven, organisaties, verenigingen en partners en oog voor de wensen en behoeften van de jongeren. Voor hen dient er een eigen plek en eigen activiteiten te zijn, en voor jongvolwassenen starters- of huurwoningen. Een goed communicerende en faciliterende gemeente.¹

¹ Raadsvoorstel Blij in Beesel, Bijlage 5, Visie Blij in Beesel, vandaag, morgen en overmorgen, 27 maart 2017.

BELEVEN

Gemeenschap waar veel te doen is (activiteiten, evenementen, verenigingsleven, sport, cultuur, recreatie) en waar we eenzaamheid tegengaan

SAAMHORIGHEID

Veilige, sociale, verbonden gemeenschap

DORP

Gemeenschap met eigen identiteit (kleinschalig en dorps karakter) waarin we snel schakelen door korte lijnen

FIJN WONEN

Mooie, groene, rustige, goed onderhouden en duurzame woon-gemeenschap met voldoende woningen voor jong en oud in een groene omgeving

JONG

Gemeenschap met ruimte voor jongeren (starterswoningen, eigen plek, activiteiten, meedenken & meedoen)

BEDRIJFVIGHEID

Gemeenschap met veel voorzieningen (zoals winkels, uitgaansgelegenheden, station, accommodaties), weinig leegstand en veel bedrijven

SAMENWERKING

Gemeenschap met goed samenspel tussen inwoners, bedrijven, organisaties, verenigingen, gemeente en waar we gezamenlijk onze visie verwezenlijken en uitdragen

GEMEENTE in GEMEENSCHAP

Gemeenschap met een benaderbare, meedenkende, communicerende en faciliterende gemeente

BLIJ IN BEESEL - TOEKOMST

www.beesel.nl

Rolverdeling

Het gemeentebestuur heeft daarmee een -wat algemeen beschreven- inhoudelijk toekomstbeeld vastgesteld, maar daarin een heel heldere rolverdeling tussen gemeentebestuur en gemeenschap. Weliswaar heeft de raad besloten om zich (zonder restricties) te committeren aan het 'wensbeeld', maar dat maakt nog niet dat de gemeente Beesel nu alle zeggenschap uit handen heeft gegeven. Sinds de vaststelling van de visie vindt er een voortdurende aanscherping van de rolverdeling plaats. Deze rolverdeling blijft zich ontwikkelen en is per traject, fase en partner anders. Maatwerk dus, zelfs bij autoritaire overheidstaken.

Visies nodigen uit tot handelen.

In het raadsvoorstel zijn daarover een aantal concrete afspraken vastgelegd:

- In elk college- en raadsvoorstel reflecteren we op de visie 'Blij in Beesel'. We onderbouwen of het voorstel en/of het proces bijdraagt aan de visie.

- Bij elk (nieuw of gewijzigd) traject bezinnen we ons op de rol van de samenleving en onze rol. Denk hierbij aan de onderverdeling in rood (autoritaire overheidstaken), blauw (regelgestuurde taken) en groen (zelfbeheer samenleving en facilitering door overheid) en de daarbij passende rolverdelingen.

- We vertalen de visie in ons dagelijks werk; het dagelijks werk van de gemeenteraad, het college, onze organisatie en onze samenleving.

- De visie is een terugkerend onderwerp in overleggen met raad, college, organisaties, partners, samenleving.

- En zoals eerder aangegeven: specifieke aandacht voor jongeren.

is er een plekje in de wijk
waar een pumptrack-
baan kan komen? want
die is hier nergens.
ik wil graag meer oefenen
& en hier samen met
vriendjes en andere
kinderen fietsen.

Brief van een jonge inwoner aan de burgemeester

Uitvoering

- Dorpsvisie Blij in Beesel Drakedörp, met nadruk op spoor 'wonen'.
- Wijkaanpak Hazenkamp (leefbaarheid).
- Pumptrackbaan (jongeren en sport).
- Netwerk inclusieve samenleving (sociaal domein).
- Informatiepunt Lommerbergen (ondernemers).

Monitoring

Reflectie op het totaal en het (door de gemeenteraad) in gesprek gaan met alle betrokkenen, zoals opgenomen in het oorspronkelijk raadsvoorstel, heeft (nog) niet plaatsgevonden.

Resultaten

1. Er gebeurt veel rondom 'Blij in Beesel'. In die zin is het een levend document binnen projecten als daarbuiten.
2. Alle vijf projecten passen inhoudelijk goed in het toekomstbeeld uit 'Blij in Beesel'.
3. Het is niet altijd duidelijk in hoeverre de visie heeft geleid tot een specifiek 'Beeselse aanpak'.
4. Wat betreft de veronderstellende bewuste rolkeuze waarbij de gemeente Beesel voornamelijk faciliteert en 'doet wat de gemeenschap zelf aangeeft' lijkt de aanpak vooralsnog tot een wisselend beeld te leiden.
5. Gegroeide aandacht voor een bewuste 'rolneming' van de gemeente Beesel bij initiatieven.

Conclusies

1. Er is sprake van een helder geformuleerd visiedocument met een ambitieus toekomstperspectief en een op het oog duidelijke rolverdeling tussen gemeente(-bestuur) en inwoners waarbij de gemeenteraad expliciet een 'bescheiden' rol heeft gekozen.
2. Ervaringen in de praktijk met de ambities uit 'Blij in Beesel' zijn wisselend.
3. Het is voor inwoners niet altijd duidelijk wat zij kunnen verwachten van de gemeente Beesel en wat het gewicht van hun inbreng is.
4. De afspraak dat de visie tijdens overleggen tussen raad, college, partners en inwoners een gespreksthema zou zijn is (nog) niet ingevuld.
5. De koppeling van de projecten met Blij in Beesel is duidelijk.
6. De onderzochte projecten leveren navolgbaar bijdragen aan de inhoudelijke doelstellingen van 'Blij in Beesel'.
7. De gemeente Beesel is zich (steeds) nadrukkelijk(er) bewust van de rol die zij aanneemt bij initiatieven.
8. Monitoring en evaluatie, in het licht van de doelen van 'Blij in Beesel', heeft (nog) niet plaatsgevonden.

Aanbevelingen

1. Kies (als gemeenteraad en als raadslid) voorafgaand aan een proces of project bewust de mate van uw betrokkenheid en een daarbij passende rol en ben (op grond van die keuze) duidelijk in wederzijdse verwachtingen. Leg desgewenst bestuurlijk vast bij wat voor (toekomstige) projecten of processen u als raad of als raadslid een rol wenst.
2. Communiceer deze rol expliciet aan het begin van het proces aan alle betrokkenen. Ben als gemeenteraad en als raadslid buitengewoon terughoudend tijdens interactieve processen wat betreft de inhoudelijke uitkomst en beperk u tot de proceskwaliteit of herformuleer 'wij committeren ons aan dat wensbeeld'.
3. Kom uw afspraken na of herzie deze.
4. Laat u -in samenhang- periodiek informeren over initiatieven en de voortgang (in het licht van de door u vastgestelde doelen) en overweeg periodiek burgeronderzoek om te meten in hoeverre en waarover uw inwoners 'blij' zijn.